

bezield en
bewogen

89STE JAARGANG, NUMMER 12
DECEMBER 2023
€ 5,95

**OPEN
DEUR**

In de gloria

KERSTNUMMER

OPEN DEUR 2023

'Gloria, gloria in excelsis deo' zongen engelen herders toe, vertelt Lucas in zijn geboorteverhaal van Jezus. 'Lang zul je leven in de gloria' zingen wij jarigen toe.

Wat is dat, die 'gloria'? En wat is 'in de gloria' zijn?

Het heeft iets met grote blijdschap te maken, met vrede, met van die momenten waarop de hemel even open lijkt te gaan, die momenten waarop hemel en aarde elkaar raken, momenten van verbondenheid, momenten waarop God zich laat zien en bij ons woont.

DE HEMEL GAAT OPEN: GOD LAAT ZICH ZIEN	2
MIJN 'GLORIA'-MOMENT	
ZO BLIJ, ZO ONTROERD, ZO LICHT	4
VROLIJKE FOTO, VERBIJSTEREND VERHAAL	
KYRIE – ONTFERM U	6
WIJ KUNNEN NIET MEER ZWIJGEN	
GEDICHTEN	8
DE EERSTE KERST	
LIEDJES VAN VERLANGEN	9
KERSTVERHAAL: GABRIËLLE	10
LANG ZUL JE LEVEN IN DE GLORIA	13
EEN BESCHIEDEN HOERA	
WEINIG GLORIEUS GEBOORTEVERHAAL	14
MEER DAN ENGELENSTEMMEN – DE KERSTMUSICAL	
VAN LUCAS TELT VEEL ZANGERS	16
KUDO'S VOOR GOD – COLUMN	17
DIE-KAN-WAT – VERHAAL	18

Op www.open-deur.nl vindt u LITURGIESUGGESTIES VOOR EEN KERSTVIERING bij het thema 'In de gloria'.

Afbeelding omslag:

Nativity, ©Brian T. Kershnik, 2006.

Met toestemming overgenomen.

De hemel gaat

Kerst is een bijzondere tijd. Op kerstnacht en kerstochtend wordt in kerken de geboorte van Jezus gevierd en dat trekt vaak veel meer mensen dan anders. Maar al ver daarvoor komen mensen massaal samen voor concerten en samenzang. Klaarblijkelijk raken het geboorteverhaal en de traditionele sfeer de juiste snaar. En kunnen we niet wachten om onszelf met 'Hoor de engelen zingen de eer' en 'Eer zij God in onze dagen' tot gloria-hoogte' te zingen.

In de kerstnacht klinkt in de kerk traditiegetrouw het geboorteverhaal uit het evangelie van Lucas: *'In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af...'* Wie die woorden kent, ziet als hij ze hoort, meteen het hele verhaal voor zich. Jozef en de zwangere Maria op weg naar Betlehem. Een herberg die vol is, en een stal die als kraamkamer dienst doet. Herders in het veld krijgen bezoek van een engel die vertelt dat de messias geboren is. Zijn blijde boodschap wordt bekrachtigd door een hemels leger van engelen dat zingt: *'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor de mensen die Hij liefheeft.'* Dat brengt ons in herinnering dat het om meer gaat dan de geboorte van zomaar een kind. God heeft er mee van doen. Hemel en aarde raken elkaar.

EEN MOMENT WAAROP ALLES KLOPT

In dit geboorteverhaal gaat de hemel open en laat God een nieuw licht schijnen in onze wereld, in een kribbe, in een stal. God geeft een krachtig kwetsbaar antwoord op het grote verlangen van de tijd. Je zult maar leven in een dictatuur waar één man god zelf speelt. Je zult maar voortdurend tegen gesloten deuren aanlopen, geen plek vinden om toekomst te baren. Je zult maar herder zijn in een tijd dat je gezien wordt als uitschot. Je zult maar de schapen moeten hoeden in het duister van de nacht omdat niemand anders naar ze omkijkt. En dan een boodschap horen van een nieuw begin. Als het hemelse leger van engelen God prijst, schildert Lucas ons een gloria-moment, een moment waarop alles klopt, waarop in het licht komt te staan wat in het donker was. *'Gloria in excelsis Deo...'*, *'Eer aan God in de hoge...'*

GROOTHEID

Bij 'gloria' denken wij al snel aan een gevoel van vreugde, feest en blijdschap. Je kunt het Latijnse woord 'gloria' vertalen met 'roem', 'eer' of 'heerlijkheid'. Ook het Griekse woord 'doxa' kent deze betekenissen. Johannes gebruikt dit woord in

het begin van zijn evangelie. Dat klinkt op kerstochtend in kerken, als een bijna mystiek geboorteverhaal:

'In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God'. De schepping, als begin van alles, uit het bijbelboek Genesis echoot mee: *'In het begin schiep God de hemel en de aarde'*. En nu raakt God opnieuw de aarde aan met zijn Woord. De Johanneslezing eindigt met: *'Het Woord is mens geworden en heeft in ons midden gewoond, vol van genade en waarheid, en wij hebben zijn grootheid gezien, de grootheid van de enige Zoon van de Vader.'* Die 'grootheid' is hier de vertaling van de 'doxa', de 'gloria'. Hemel en aarde raken elkaar. God wil bij ons wonen.

VERLANGEN

Je kunt je verwonderen over volle kerken, ver voordat het daadwerkelijk kerst is. Maar mensen worden nog steeds gedreven door dezelfde vragen. En hoeveel mensen verlangen niet naar dat Gloria-moment in hun leven, waarop alles klopt, eindelijk klopt. Geen zorgen meer. Tranen die worden gedroogd. Iemand die je verstaat. Nieuwe kansen krijgen in een dor bestaan. Kerken vullen zich met mensen, elk met een eigen kwetsbaar verhaal. In het geboorteverhaal wordt hoop geboren, nieuw licht. De 'gloria' is dat God zich laat zien. Zijn heerlijkheid, zijn 'grootheid' is zijn liefde die leven schept. De volle kerken voor en met Kerst getuigen van het verlangen dat die 'gloria' ook zichtbaar wordt in onze tijd, in ons eigen leven. Dan zal er vreugde, feest en blijdschap zijn. Zalig kerstfeest! ■

Harold Schorren is predikant van de wijkgemeente Laurenspastoraat, city pastor van Rotterdam, en redactielid van Open Deur.

Gebed op Kerst

Liefde
is het licht
waarmee Gij ons vandaag raakt,

liefde
een Woord met vleugels

van alzo hoge,
een Mens met erbarmen,
ons zo nabij.

Liefde
als een goede tijding,
als een beter vaderland,
als onderdak voor mensen,

nergens
beter te lezen,
meer verstaanbaar gemaakt
dan in de geboren herderkoning.

Dat hij
voor ons en met ons
zal leven in de Gloria!

SYTZE DE VRIES

UIT: 'DE MENS IN HET KIND. GEDACHTEN EN
GEDICHTEN ROND KERST'. MEINEMA, 2007.

Kerstengel

Uit verstening losgemaakt zingt zij,
haar mond een –o– van onvolmaakt,
haar bewogen lied van vergeten vrede.

Zie, verfijnde vingers bij de snaren
van haar harp en haar gelaat, zo fraai
geschaafd, verweerd nu door de jaren.
Mijn engel van eens, deels vergaan,
haar gruis verwaaid, lijkt kleiner al,
kan veranderen in los zand van de tijd.

Als zij verder slijt, zal haar ziel zich
uit haar diepste zijn bevrijden. Zoals vrede
uit chaos dient geslepen, wordt zij zichzelf
en slaat zij eindelijk haar vleugels uit
voor het grote licht gemaakt. Ik wacht.

CATHARINA BOER

Perpetuum mobili

Bij 'The Nativity' van Brian Kershnik

Hals over kop
zwermen wij
als spreuwen
de hemel uit

God zou mens geworden zijn
geboren ook nog

daar moeten wij bij zijn
met lof en jubelzang

al weten wij niet hoe of wat
wie waarom wanneer
wij weten waar
de route is ons ingebakken

nieuwsgierig
golven wij naderbij
verdringen ons virusvrij
rond het kraambed

geloven onze ogen niet
houden onze adem in

moeder geeft
haar kind de borst
vader is aangedaan
vroedvrouwen nemen afscheid

wat hadden wij anders verwacht
dan goddelijkheid
in mensengedaante

wij kunnen hier niet blijven
wij moeten voort
de wereld in
op zoek naar wijzen
die dit leven kunnen voeden

wij kunnen niet meer zwijgen
wij moeten zingend
de wereld in
op zoek naar herders
die dit leven kunnen hoeden

ie wie waai weg
wil jij je laten vinden?

HANS WAEGEMAKERS

SAN SALVATORGEMEENSCHAP, KERSTMIS 2021

Die-kan-wat

Het was opa's idee. Hij belde en vroeg: 'Aaf, heb je zin om vanavond naar de kerststal in de grote kerk te gaan? Er zijn echte schapen en een ezel, en er zingt een koor.'

'Het is toch geen kerkdienst?' had Aaf gevraagd, die kerkdiensten nogal lang vond duren. Opa was dominee geweest. Aaf vond zijn preken saai, maar opa zelf niet.

En nu stonden ze in de grote kerk. Er was een kribbe waar het licht op scheen, een kindje Jezus, een levensgrote Jozef en Maria en de drie wijzen. Opa had niet gefantaseerd: er was een echte ezel en twee schapen die op het stro stonden te blaten.

Het koor zong prachtig gloria. Met een hele lange oooooo. Het duurde bijna net zo lang als een preek.

'Waarom zingen ze eigenlijk gloria?' vroeg Aaf. 'Is dat omdat Jezus jarig is?'

'Ha, nu kan ik je eindelijk wat uitleggen', zei opa opgewekt. 'Gloria is een Latijns woord. Dat is weer een vertaling van een Grieks woord, en dat is weer een vertaling van een Hebreeuws woord. Het is een woord dat door duizenden jaren heen heeft gereisd. En door alle landen waar ze de bijbel lazen.

"God is glorie" betekent: God is iemand die wat *kan*. Om het sjiek te zeggen: God heeft een reputatie. Maar je kunt het ook van mensen zeggen.'

Toen Aaf voor de kribbe stond, keek ze het kindje aan. Ze stak haar duim tegen hem op en zei: 'Lang zal je leven in de gloria.' En even leek het alsof het Kind naar haar lachte.

Tekst: Bara van Pelt

Beeld: Rianne te Winkel

Open Deur en 8 tijdschriften online!

Krijg Open Deur 11 keer per jaar thuis
 én lees 8 tijdschriften online
 met een Basis-plus abonnement

€ 55 per jaar

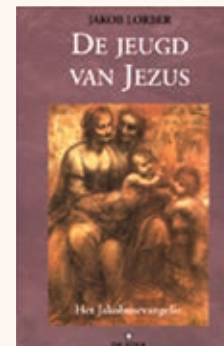
www.theologie.nl/lid-woorden

Weg tot geestelijke wedergeboorte

Dit boek bevat een selectie van teksten uit verschillende werken van Lorber, die handelen over de wedergeboorte van de geest, het uiteindelijke hoogste doel van het menszijn. De korte, leerzame stukken tekst zijn als een brevier te lezen en kunnen ons denken terugvoeren naar het geestelijk centrum van ons eigen wezen.

Uitg. Schors, Amsterdam. Pb. 153 blz.
 ISBN 978 9065563118 € 16,95

De jeugd van Jezus

Hebben er ooit geschriften bestaan over de kinderjaren van Jezus? Er was vroeger inderdaad zo'n geschrift: het Evangelium Jacobi Minoris. Dit oudste evangelie, dat ons uitvoerig informeert over de perioden in Zijn leven waarvan in de bijbel weinig te lezen is, ging helaas in de vierde eeuw verloren. Maar niet voor altijd !

Uitg. Schors, Amsterdam. Geb. 462 blz.
 ISBN 978 9065560599 € 21,95

Jakob Lorber Stichting voor het Nederlandse taalgebied
 Voor nadere informatie, kijk op www.lorber.nl of bel 0546-579571

Colofon

Open Deur is een maandblad over vragen van geloven en leven, voor mensen binnen en buiten de kerken. www.open-deur.nl

REDACTIE: Walther Burgering / Folly Hemrica / Remy Jacobs / Harold Schorren / Tanja Viveen-Molenaar / Bart Niek van de Zedde
 EINDREDACTIE: Esther van der Panne
 REDACTIESECRETARIAAT: Francisca Folkertsma-Huizer
 REDACTIEADRES: Redactie Open Deur, Postbus 13288, 3507 LG Utrecht.
 E-MAIL: redactieopendeur@kokboekencentrum.nl
 BASISLAY-OUT: bldsprk, communicatie-vormgeving, Zwolle
 LAYOUT: Oblong, Jet Frenken, Echtenerbrug
 DRUK: Veldhuis Media BV, Meppel. COPYRIGHT: Overname van artikelen uitsluitend met bronvermelding en na voorafgaande toestemming van de uitgever. De uitgever heeft getracht alle rechthebbenden van fotomateriaal of kaderteksten te achterhalen. Meent u desondanks aanspraak te kunnen maken op deze rechten, neemt u dan contact met ons op.

UITGAVE: © KokBoekencentrum, Utrecht
 Onderdeel van VBKIMedia B.V.

ABONNEMENTEN EN ADRESWIJZIGINGEN:
 KokBoekencentrum Abonnementen, Open Deur,
 Postbus 13288, 3507 LG Utrecht.
 Tel. 088 - 7002780 (di t/m vrij van 9-13 uur)
 E-MAIL: opendeur@kokboekencentrum.nl

ABONNEMENTEN EN ADRESWIJZIGINGEN:
 KokBoekencentrum Abonnementen, Open Deur,
 Postbus 13288, 3507 LG Utrecht.
 Tel. 088 - 7002780 (di t/m vrij van 9-13 uur)
 E-MAIL: opendeur@kokboekencentrum.nl

Jaarabonnement 2024: € 55 bij betaling via automatische incasso; € 56 bij betaling via factuur. Overgangstarief bestaande abonnees: € 45. Jaarabonnement buitenland: € 95,50. Papier plus digitaal (theologie.nl/basis).

Collectieve abonnementen (vanaf 10 ex.): prijzen op aanvraag. Kijk op www.open-deur.nl voor meer abonnementsvormen.
 Een abonnement kan elk gewenst moment ingaan. Na het eerste jaar wordt het abonnement automatisch omgezet in een abonnement voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van drie maanden. Opzegging kan schriftelijk, per e-mail of telefonisch. Als moment van opzeggen geldt het moment waarop de opzegging de abonneementenadministratie heeft bereikt.

LOSSE NUMMERS: € 5,95 (excl. verzendkosten) kunt u bestellen via www.open-deur.nl

BRAILLE, GROOTLETTER, DIGITALE EN GESPROKEN VORM
 Open Deur wordt ook uitgegeven in passende leesvormen voor slechtzienden en blinden. Informatie en opgave: Christelijke Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, tel. 0341 565477, klantenservice@cbb.nl
 ISSN 0165 229x

VERANTWOORDING Foto's en illustraties: p. 1 en 20, p. 8 The Nativity, Brian T. Kershnik, 2006, used with permission; p. 2-3 Flickr.com/ 11565248646_393a84986e_br; p. 4 Tanja Viveen, p. 5 boven Highwaystarz photography/ iStock.com; ben. Anastasia Babkina/iStock.com; achtergrond: Lali Levrelashvili/iStock.com; p. 6-7 Jacob Klamer; p. 8 William Adolphe Bouguereau, Song of the Angels (1881)/ Forest Lawn Museum, Glendale, California (commons.wikimedia.org); p. 9 Flickr.com/4194404413_f64cd2d7bd_o/Angus0kirk; p. 10-12 Lybrich Wieringa; p. 13 Nationale Beeldbank/Martine Hoving; p. 14 Lucas Cranach de Oudere, The nativity, privé collective (via the Cranach Digital Archive); p. 16 De verkondiging aan de herders, de gebroeders Limbourg, 1535, wikipaintings.org.

